

WOD Report Slovakia

Spoločnosť pre osteoporózu a metabolické ochorenia kostí (SOMOK), člen IOF, pri príležitosti Svetového dňa osteoporózy (20. október 2007) zrealizovala na Slovensku viaceré aktivity zamerané na prevenciu, edukáciu a osvetu v oblasti boja proti osteoporóze.

Cieľom aktivít bolo nielen upozorniť na zlomeniny, ktoré prichádzajú ako komplikácie spojené s osteoporózou, ale aj na zvyšujúci sa výskyt tohto ochorenia na Slovensku a vo svete a na nevyhnutnosť prevencie, včasnej diagnostiky a dôsledného dodržiavania liečby.

Aktivity SOMOK pri príležitosti WOD na Slovensku

1. Merania hustoty kostí v domovoch dôchodcov.
2. Merania hustoty kostí v obchodných centrách.
3. Dni otvorených dverí v osteocentrách.
4. Tlačová konferencia: Osteoporóza – epidémia tretieho tisícročia.
5. Prieskum výskytu rizika osteoporózy na Slovensku.

Počas mesiaca október 2007 SOMOK zorganizoval v troch najväčších mestách Slovenska (Bratislava, Banská Bystrica a Košice) **merania kostnej denzity v domovoch dôchodcov, v obchodných centrách a osteocentrách**. Meraní sa zúčastnilo takmer 1 000 žien a mužov starších ako 50 rokov. Za prítomnosti odborníkov mali záujemcovia možnosť vyplniť dotazník rizík a detailnejšie prediskutovať vlastné riziká ochorenia a získať dôležité informácie súvisiace s prevenciou a následnou liečbou.

1. Merania hustoty kostí v domovoch dôchodcov

Merania prebiehali v termíne od 8.–12. 10. 2007

Domovy dôchodcov v mestách:

- Bratislava
- Banská Bystrica
- Košice

Počet meraní:

139 dôchodcov (85 % ženy a 15 % muži)

Priemerný vek: 68 rokov

Spôsob merania:

ultrazvuková denzitometria

Merania v domovoch dôchodcov, priemerný vek meraných 68 rokov, ukázali, že zvýšené riziko zlomenín sa potvrdilo u 60 % žien a u 50 % mužov.

2. Merania hustoty kostí v obchodných centrách

Merania prebiehali v termíne od 8.–12. 10. 2007

Obchodné centrá v mestách:

- Bratislava
- Banská Bystrica
- Košice

Počet meraní:

376 občanov (81 % ženy a 19 % muži)

Priemerný vek: 54 rokov

Spôsob merania:

ultrazvuková denzitometria

Rovnaké merania v obchodných centrách, priemerný vek meraných 54 rokov, potvrdili podobné výsledky. Zvýšené riziko zlomenín sa potvrdilo u 50 % žien a 40 % mužov.

3. Dni otvorených dverí v osteocentrách

Merania prebiehali v termíne od 8.–23. 10. 2007

Miesto: 17 osteologických pracovísk a osteocentier na Slovensku

Počet meraní:

397, z toho 85 % žien (336), 15 % mužov (61)

Priemerný vek: ženy 58 rokov, muži 61 rokov

Spôsob merania:

Denzitometria

Merania kostnej denzity takmer 400 žien a mužov ukázali, že určitý stupeň zníženia kostnej hmoty sa vyskytol u 52 % žien a 49 % mužov.

4. Tlačová konferencia: Osteoporóza – epidémia tretieho tisícročia

O všetkých aktivitách SOMOK k tohtoročnému Svetovému dňu osteoporózy, k prieskumu, ako aj k príčinám, rizikám a prevencii voči osteoporóze informovali poprední slovenskí odborníci a zástupcovia SOMOK na tlačovej konferencii, na ktorej sa zúčastnilo takmer 25 novinárov zastupujúcich slovenské spravodajské, lifestyle a odborné medicínske médiá.

Na úvod tlačovej konferencie prof. MUDr. Juraj Payer, PhD., predseda SOMOK, všeobecne informoval novinárov o osteoporóze, epidémii tretieho tisícročia a o Svetovom dni osteoporózy. Následne MUDr. Eugen Nagy z Ministerstva zdravotníctva SR priblížil význam a postavenie SR v IOF a štátnu zdravotnú politiku v boji proti osteoporóze. MUDr. Zdenko Killinger, PhD., podpredseda SOMOK, pokračoval príčinami, rizikovými faktormi osteoporózy a predstavením minútového dotazníka. Prof. Payer dodal informácie o diagnostike osteoporózy a jej liečbe a následne poskytol zástupcom médií štatistiky o vývoji osteoporózy vo svete. MUDr. Soňa Tomková, PhD., podpredseda SOMOK, potom presmerovala informácie na aktivity SOMOK a hlavne na aktivity, ktoré SOMOK organizoval v súvislosti so Svetovým dňom osteoporózy. Tlačovú konferenciu ukončil MUDr. Pavol Masaryk, CSc., informáciami o patientskej organizácii SUPO a jej aktivitách.

5. Prieskum výskytu rizika osteoporózy na Slovensku

Koncom septembra SOMOK zrealizoval dotazníkový prieskum (One-Minute Osteoporosis Risk Test) zameraný na zistenie výskytu rizík ochorenia osteoporózou na Slovensku. Okrem iných výsledkov prieskum poukázal na zvlášť

zarážajúci údaj, ktorý hovorí, že minimálne 40% žien a 43% mužov na Slovensku, starších ako 55 rokov, už malo negatívnu skúsenosť s nečakanými zlomeninami, ktoré sú už komplikáciou osteoporózy a prinášajú so sebou pre pacienta ďalšie problémy a ťažkosti.

Výsledky prieskumu výskytu rizika osteoporózy na Slovensku

Ženy:

- **43 % žien** malo zlú skúsenosť so zlomeninou kosti aj po malom páde prípadne po malom náraze,
- **31 % žien** konštatovalo, že ich telesná výška sa znížila o viac ako 3 cm,
- **28 % žien** uviedlo, že ich rodičia mali problémy s osteoporózou, prípadne s bedrovým kĺbom,
- viac ako štvrtina dotazovaných žien (**27 %**) ukončila menštruáciu pred 45. rokom života,
- **21 % žien** užívalo kortikosteroidov dlhšie ako 3 mesiace,
- okolo **6 % respondentiek** uviedlo, že v priemere skonzumuje jeden a viac pohárov alkoholu denne,
- **12 % respondentiek** fajčí viac ako 20 cigariet denne,

- **12 % žien** uviedlo, že im menštruácia vynechala na obdobie viac ako 12 mesiacov.

Muži:

- viac ako **40 % mužov** malo zlú skúsenosť so zlomeninou kosti po malom úraze alebo páde,
- **42 % respondentov** malo problémy s poklesom sexuálnej aktivity,
- okolo **40 % mužov** uviedlo, že vypije v priemere denne viac ako jeden pohár alkoholu (viac ako 1 pollitrové pivo/2 dcl vína/pol dcl tvrdého alkoholu),
- viac ako **30 % mužov** uviedlo, že jeden z rodičov mal osteoporózu,
- viac ako **25 % respondentov** vo veku 55 rokov a viac je dnes podľa ich vlastného vyjadrenia nižšia o 3 cm a viac,
- **20 % mužov** uviedlo, že užívalo kortikosteroidy dlhšie ako 3 mesiace,
- okolo **20 % mužov** uviedlo, že vyfajčí denne viac ako 20 cigariet,
- k problémom s častými hnačkami (vyvolanými napr. celiakou alebo Crohnovou chorobou) sa priznalo niečo málo ako **10 % mužov**.